

Teoria zmiany w praktyce

Marilyn Taylor
Institute for Voluntary Action

Forma warsztatu

- Jak postrzegasz ewaluację? Czego chcesz się o niej dowiedzieć?
- Wyjaśnienie, jak korzystałam z teorii zmiany
- Praca podczas własnego procesu teorii zmiany
- Pytania

Jak korzystałam z teorii (I)

- Rozwój ram dla zarządzania działaniami poprzez wzmacnianie społeczności
- Ewaluacja programu, aby pomóc 20 grupom pokonać przeszkody blokujące wzmacnianie społeczności
 - Początkowe spotkanie sieci, aby zidentyfikować przeszkody
 - Ramy planowania działań (*action planning framework*) działań dla każdego projektu, aktualizowane co rok
 - Międzyprojektowe narzędzia wspierające uczenie się na działaniach, analiza przypadków w każdym z obszarów

Jak korzystałam z teorii (II)

- Opracowanie strategii uczenia się dla dwóch krajowych programów
 - Przeprowadzanie wywiadów pogłębionych z wykorzystaniem pytań charakterystycznych dla teorii zmiany, aby stworzyć wstępne ramy teorii
 - Korzystanie z informacji zwrotnych i aktualizowanie założeń
 - Korzystanie z wypracowanych ram do tworzenia miar i wskaźników
 - Sięganie po teorię w różnych momentach programu - czy wciąż działa? To teoria, która musi zostać sprawdzona w praktyce.

Ramy dla teorii zmiany (I)

1. Jaka jest natura problemu, który próbujemy rozwiązać?	3. Co musi się wydarzyć, aby nastąpiła zmiana? Jak zamierzamy coś zmienić?	4. Skąd będziemy wiedzieć, że nastąpiła zmiana?	5. Jak to zmierzmy? I kiedy?	2. Gdzie chcemy dotrzeć; co się zmieni w ciągu X lat?
Istota działania	Droga zmiany: wkłady i produkty; teraz, wkrótce, później	Wskaźniki	Miary: proste, wiarygodne, odpowiednie i mierzalne	Rezultaty; cele

Ramy dla teorii zmiany (II)

Wskaźnik/ miara	Co już wiemy? (istniejące informacje)	Co jeszcze musimy wiedzieć?	Sposoby zdobywania informacji	Kto będzie zbierał/ analizował informacje	Ramy czasowe: kiedy uzyskamy te informacje
		Potrzeba skupienia		Włączanie członków społeczności	

Ramy dla ewaluacji

Problem	Istota – co spowoduje zmianę	Jak spowodujemy zmianę (szeroka definicja)	Wyniki (szeroko pojęte)
Brak spójnej analizy lokalnych problemów i zasobów	Potrzeba konsultacji z społecznością lokalną, aby zidentyfikować potrzeby i ustalić plan działania	Profilowanie Planowanie działań	Jasny plan działania społeczności, akcja informacyjna
Brak zaangażowania mieszkańców. Mała aktywność w celu rozwiązania lokalnych problemów.	Potrzeba rozwoju społeczności lokalnej, aby zachęcić ludzi do zaangażowania się	Rozwój społeczności i rozszerzenie zasięgu wpływu jej działań Strategia komunikacji	Wiele lokalnych społeczności zaangażowanych w różne działania i rozwiązujących lokalne problemy
Brak przywództwa/umiejętności organizacyjnych; niski poziom umiejętności; niski poziom zasobów	Potrzeba odpowiedniego przywództwa i umiejętności organizacyjnych, aby zaplanować i skoordynować działania oraz zebrać fundusze	Rozwijanie: <ul style="list-style-type: none"> · umiejętności organizacyjnych · umiejętności zarządzania · umiejętności zbierania funduszy · zasobów 	Skuteczne i stabilne organizacje oraz odpowiedzialne przywództwo. Trwałe finansowanie i zasoby.
Społeczność jest podzielona i fragmentaryczna	Potrzeba odpowiedniej infrastruktury, aby zespolić społeczność i działać efektywniej	Rozwijanie umiejętności negocjacji, mediacji i rozwiązywania konfliktów. Spotkania i działania mające na celu zbliżenie różnych grup.	Lokalne społeczności skutecznie współpracujące ze sobą
Władza ignoruje mieszkańców; polityka jest niedostosowana do lokalnych potrzeb, a społeczność niewłączana w podejmowanie decyzji	Potrzeba lepszej i bardziej efektywnej reprezentacji w miejscach, gdzie podejmowane są decyzje. Budowanie umiejętności w partnerskich organizacjach, aby mogły skutecznie angażować lokalne społeczności. Zasoby wspólnotowe dające im większą siłę.	Rozwijanie umiejętności politycznych, promocyjnych i negocjacyjnych. Budowanie współpracy z administracją i innymi organizacjami partnerskimi. Rozwijanie umiejętności potrzebnych do budowy zasobów i usług wspólnotowych. Wykorzystanie marki Joseph Rowntree Foundation do wzmocnienia wizerunku.	Poważne traktowanie przez władze, efektywniejsza współpraca, zmiany w podejściu i praktyce. Efektywne zarządzanie wspólnotowymi zasobami i usługami.

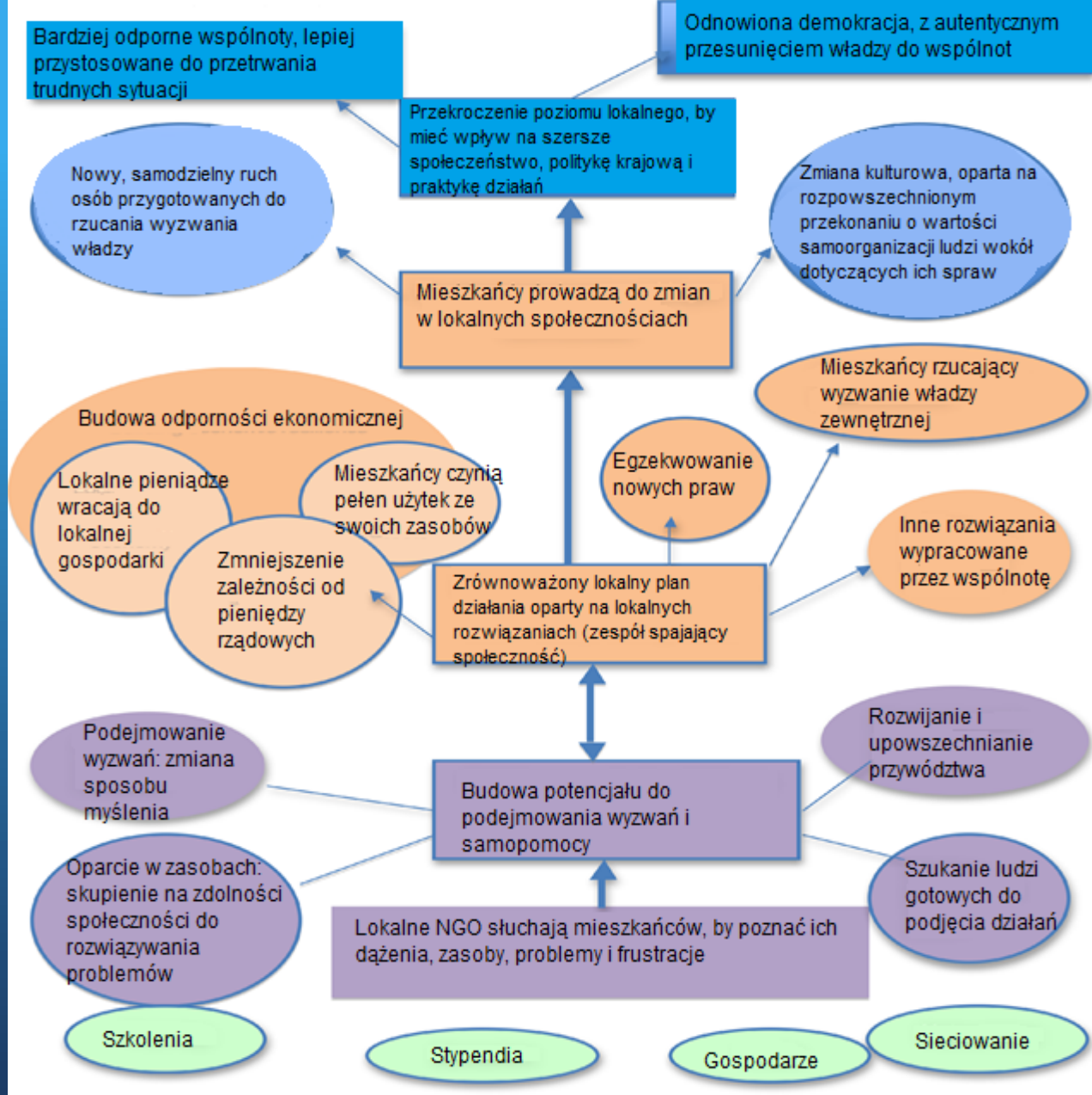
Drogi zmiany

**Budowanie
umiejętności
mieszkańców i
organizacji;
identyfikowanie
lokalnych potrzeb**

**Tworzenie pomysłów
na zmianę, bazując na
lokalnych
rozwiązaniach**

**Wprowadzenie zmian
istotnie wpływających
na społeczność
lokalną, z
zaangażowaniem
mieszkańców**

TEORIA ZMIANY PROGRAMU ORGANIZOWANIA SPOŁECZNOŚCIOWEGO

Narzędzia i wskaźniki

- Dostępne dane: rejestry, protokoły, dane statystyczne
 - waga linii odniesienia, względem której można obserwować postęp
- Ankiety
- Wywiady (które mogą przeprowadzać badacze społeczności)
- Ewaluacja wydarzeń
- Techniki wizualne:
 - mapowanie relacji (*powermapping*)
 - Gry: „węże i drabiny” dla zobrazowania czynników, które pomagały i przeszkadzały postępowi

Narzędzia audytu

„Checklisty” i obserwacje, aby poddać audytowi:

- potencjał w społeczności
- potencjał wśród partnerów
- wpływ

Potencjał wśród partnerów

- Kto zdecydował o agendzie i zasadach gry - o tym, czego dotyczyć będzie partycypacja i jak będzie przebiegać?
- Na jakich etapach planowania i podejmowania decyzji angażowana była społeczność lokalna?
- Jak duży wpływ na proces miała społeczność?
- Jakie zasoby wnoszą do procesu decydenci? Jak dużo władzy mają ich przedstawiciele?
- Czy istnieją różne możliwości zaangażowania dla mieszkańców?
- Czy istniejące struktury administracyjne są kompatybilne z działaniami partycypacyjnymi? Czy ma miejsce współpraca?

Seminarium organizowane było w ramach projektu “Kurs - Partycypacja!”, współfinansowanego przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej oraz ze środków Fundacji im. Stefana Batorego.

